

سند آرڊيننس نمبر VI مجريه 1988

SINDH ORDINANCE NO.VI OF 1988

ڪراچي روڊس ڊولپمينٽ ۽ بيوتيفڪيشن اٿارٽي آرڊيننس، 1988

THE KARACHI ROADS DEVELOPMENT AND BEAUTIFICATION AUTHORITY ORDINANCE, 1988

فهرست (CONTENTS)

تمهيد (Preamble)

1. مختصر عنوان، نفاذ ۽ شروعات

Short title, application and commencement

2. وصفون

Definitions

3. اختياري جي مقرري

Appointment of the Authority

4. اختياري جي ذميواري

Responsibility of the Authority

5. اختياري جو انتظام

Administration of the Authority

6. اسڪيمن جي تياري ۽ منظوري

Preparation and approval of schemes

7. اسڪيمن ۾ ڦير گهير
Alteration of Schemes
8. اسڪيمن تي عملدرآمد
Execution of Schemes
9. عملدارن ۽ صلاحڪارن جي مقرري
Appointment of Officers and Advisors
10. ملڪيت جي ليز ايڪسچينج وغيره
Lease exchange etc of property
11. فنڊ
Fund
12. حد دخلي
Encroachment
13. نالي جا نشان وغيره هٽائڻ
Removal of hoardings neon signs etc
14. رعايت
Compensation
15. گنجائشن تي اثر انداز ٿيڻ
Over riding provisions
16. ڏوهه
Offence
17. ضمانت
Indemnity
18. قاعدا جوڙڻ جا اختيار
Powers to make rules

سند آرڊيننس نمبر VI مجريه 1988

SINDH ORDINANCE NO.VI OF 1988

ڪراچي روڊس ڊولپمينٽ ۽ بيوتيفڪيشن اٿارٽي
آرڊيننس، 1988

THE KARACHI ROADS
DEVELOPMENT AND
BEAUTIFICATION AUTHORITY
ORDINANCE, 1988

[28 سيپٽمبر 1988]

آرڊيننس جنهن ذريعي ڪراچي شهر ۾ ڪجهه روڊن ۽ گهٽين جي ترقي، سڌاري ۽ خوبصورتي لاءِ گنجائشون جوڙيون وينديون ۽ ان مقصد لاءِ هڪ اٿارٽي قائم ڪئي ويندي.

جيئن ته ڪراچي شهر ۾ ڪجهه روڊن ۽ گهٽين جي ترقي، سڌاري ۽ خوبصورتي لاءِ گنجائشون جوڙڻ ۽ ان مقصد لاءِ هڪ اٿارٽي قائم ڪرڻ ضروري ٿي پيو آهي؛
۽ جيئن ته سنڌ اسيمبلي جو اجلاس هلندڙ نه آهي ۽ سنڌ جو گورنر مطمئن آهي ته موجوده صورتحال جي تقاضا آهي ته تڪڙو قدم کنيو وڃي؛

هاڻي تنهن ڪري، اسلامي جمهوريه پاڪستان جي آئين جي آرٽيڪل 128 جي شق (1) موجب مليل اختيارن کي استعمال ۾ آڻيندي سنڌ جي گورنر هيٺيون آرڊيننس جوڙي

	نافذ ڪرڻ فرمايو آهي: 1. (1) هن آرڊيننس کي ڪراچي روڊس ڊولپمينٽ ۽ بيوتيفڪيشن اٿارٽي آرڊيننس، 1988 سڏيو ويندو. (2) اهو 26هين سيپٽمبر 1988 کان لاڳو ٿيندو. (3) اهو ڪراچي شهر جي انهن روڊن ۽ گهٽين تي لاڳو ٿيندو جن بابت حڪومت طرفان سرڪاري گزيت ۾ واضح ڪيو ويندو.
مختصر عنوان، نفاذ ۽ شروعات Short title, application and commencement	2. هن آرڊيننس ۾ جيستائين مضمون ۽ مفهوم جي ڪجهه متضاد نه هجي، تيستائين: (a) "اٿارٽي" مطلب دفعو 3 تحت مقرر ڪيل اٿارٽي؛ (b) "ڪميٽي" مطلب ذيلي دفعو 5 تحت جوڙيل ڪراچي ايسٽيٽڪ ڪميٽي؛ (c) "فند" مطلب اٿارٽي جو فند؛ (d) "حڪومت" مطلب سنڌ حڪومت؛ (e) "جاڻايل ايراضي" مطلب ڪا ايراضي جيڪا حڪومت طرفان دفعو 1 جي ذيلي دفعو (3) تحت جاڻائي وئي هجي؛ (f) "قاعدا" مطلب هن آرڊيننس تحت جوڙيل قاعدا؛ (g) "بيان ڪيل" مطلب قاعدن موجب بيان ڪيل؛ (h) "اسڪيم" مطلب اسڪيم جنهن کي هن آرڊيننس موجب تيار ڪيو جاري رکيو يا عملدرآمد ڪيو وڃي.
اختياري جي مقرري Appointment of the Authority	3. (1) حڪومت، نوٽيفڪيشن ذريعي هن آرڊيننس جا مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ اٿارٽي طور ڪم ڪرڻ لاءِ ڪا باڊي ڪارپوريت، ڪائونسل، گورنمينٽ فنڪشنري

	تنظيم يا ڪميٽي مقرر ڪري سگهي ٿي.
	(2) اٿارٽي هڪ باڊي ڪارپوريت هوندي، جنهن کي هن آرڊيننس جي گنجائشن موجب پنهنجي قسمن جي متحرڪ ۽ غير متحرڪ ملڪيت حاصل ڪرڻ ۽ رکڻ لاءِ اختيار سان گڏ لڳاتار وارثي ۽ مشترڪ مهر هوندي، ۽ ڄاڻايل نالي سان ڪيس ڪري سگهي ٿي ۽ ان خلاف ڪيس ٿي سگهي ٿو.
اختياري جي ذميواري Responsibility of the Authority	4. (1) اٿارٽي ڄاڻايل علائقي جي سموري ترقي، سڌاري ۽ خوبصورتي جي ذميواري هوندي، ان مقصد لاءِ اها آرڊيننس جي گنجائشن موجب اسڪيم جوڙيندي، عملدرآمد ڪندي ۽ ان کي لاڳو ڪندي. (2) اٿارٽي هن آرڊيننس جي گنجائشن موجب پنهنجي ڪمن دوران ترقيءَ جي جوڳن اصولن تي عمل ڪندي ۽ پاليسي جي معاملن تي ڪيس حڪومت طرفان وقت بوقت هدايتون جاري ڪيون وڃن. (3) اٿارٽي، وقت بوقت، ڄاڻايل علائقي جي ماحولياتي ۽ ظاهري معيار کي سڌارڻ لاءِ هدايتون جاري ڪري سگهي ٿي، جيئن اها ضروري سمجهي، جيڪي هن آرڊيننس جي گنجائشن يا قاعدن جي خلاف نه هونديون.
اختياري جو انتظام Administration of the Authority	5. (1) اٿارٽي جي عام هدايت ۽ ضابطو ڪراچي ايسٽيٽڪ ڪنٽرول ڪميٽي وٽ هوندو. (2) ڪميٽي مشتمل هوندي: (i) چيف سيڪريٽري (چيئرمين) (ii) سيڪريٽري، سروسز ۽ جنرل ايڊمنسٽريشن ڊپارٽمينٽ (ميمبر) (iii) ميئر، ڪراچي ميٽرو پولیٽن ڪارپوريشن ڪراچي

(ميمبر)

(iv) ڊائريڪٽر جنرل، ڪراچي ڊولپمينٽ اٿارٽي (ميمبر)

(v) پاڪستان ريلويز جو نمائندو (ميمبر)

(vi) ڪراچي اليڪٽرڪ سپلائي ڪارپوريشن جو نمائندو

(ميمبر)

(vii) حڪومت طرفان مقرر ڪيو مستقل انجنيئر (ميمبر)

(viii) حڪومت طرفان مقرر ڪيل مستقل آرڪيٽيڪٽ

(ميمبر)

(3) ڊائريڪٽر، ڊزائن بيورو آف ڪراچي ڊولپمينٽ اٿارٽي

ڪميٽي جي سيڪريٽري طور خدمتون سرانجام ڏيندو.

(4) حڪومت ڪنهن به وقت ڪميٽي ۾ موجود ميمبر جي جاءِ

تي ٻيو ميمبر مقرر ڪري ڪميٽي جي جوڙجڪ تبديل ڪري

سگهي ٿي يا ڪنهن ٻي طرح.

(5) ڪميٽي ڪنهن به شخص کي خاص مقصد لاءِ ميمبر

مقرر ڪري سگهي ٿي.

(6) چيئرمين سندس غير موجودگي ۾ چيئرمين طور

ذميوارين سنڀالڻ لاءِ هڪ ميمبر کي نامزد ڪري سگهي ٿو.

(7) حڪومت طرفان مقرر ڪيل هڪ غير سرڪاري ميمبر

حڪومت جي مرضي سان آفيس رکي سگهندو پر ڪنهن به

وقت حڪومت کي خط ذريعي ميمبرشپ تان استعيفيٰ ڏئي

سگهي ٿو.

6. (1) اٿارٽي، ۽ جيڪڏهن ڪميٽي طرفان هدايت ڪئي

وئي هجي ڄاڻايل علائقي جي ترقي، سڌاري ۽ خوبصورتي لاءِ

اسڪيم جوڙي سگهي ٿي ۽ اهڙي ريت تيار ڪيل اسڪيم

منظوري لاءِ ڪميٽي ۾ پيش ڪئي ويندي.

اسڪيمن جي تياري
۽ منظوري
Preparation and
approval of

(2) اسڪيم لاڳاپيل هوندي:

(i) رڪاوٽن ۽ نالي جي نشانن کي هٽائڻ ۽ ٻيهر ڊزائن ڪرڻ يا معياري بڻائڻ بشمول انهن جڳهن جي نشاندهي ڪرڻ جتان اهڙيون رڪاوٽون يا نالي جا نشان هٽائڻا آهن يا لڳائڻا آهن؛

(ii) ٻوٽا ۽ ساوڪ پوکڻ

(iii) راتونڊ اٻاڻوٽس، راڪريز پارڪس يا ميدان جي واڌاري جو ڪم؛

(iv) آبشارن جي تعمير؛

(v) يادگار ۽ پتين تي نقش ٺاهڻ؛

(vi) گهٽين جو فرنيچر مهيا ڪرڻ؛

(vii) هن آرڊيننس جا مقصد حاصل ڪرڻ دران ڪو اتفاقي يا حادثاتي معاملو.

(3) حڪومت سرڪاري گزيت ۾ نوٽيفڪيشن ذريعي، ذيلي دفعو (2) ۾ ڏنل مضمونن جي فهرست تبديل ڪري يا ان ۾ ترميم ڪري سگهي ٿي، ۽ سمجهيو ويندو ته اهڙو اضافو يا ترتيب هن آرڊيننس جي توسط سان لاڳو ٿي آهي.

(4) سموريون اسڪيمون اهڙي طريقي ۽ ترتيب سان تيار ڪيون وينديون، جيئن ڪميٽي واضح ڪري ۽ ٻين شين ۾ هيٺين معلومات شامل هوندي، يعني:

(a) اسڪيم جا تفصيل ۽ ان جي عملدرآمد جو طريقيڪار؛

(b) ڪٽيل رقم ۽ فائدا؛

(c) اسڪيم طرفان مختلف مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ رقم جو ڪاٽو.

(5) ڪميٽي اسڪيم يا منصوبي جي منظوري وقت اسڪيم يا منصوبي جي ماحول تي اثرن تي غور وڃڻ ڪندي ۽

	جيڪڏهن ڪميٽي سمجهي ته ڪي اثر ناڪاري هوندا ته اها ڪنهن اسڪيم يا منصوبي کي عارضي طور يا هميشه لاءِ رد ڪري سگهي ٿي ۽ اسڪيمن يا منصوبن جي نظرثاني جو حڪم ڏئي سگهي ٿي، جيئن به معاملو هجي.
اسڪيمن ۾ ڦير گهير Alteration of Schemes	7. جاري ڪرڻ کانپوءِ ڪنهن به وقت پر اسڪيم جي مڪمل ٿيڻ کان اڳ ۾ اثارتي ڪميٽي جي منظوري سان ان کي تبديل ڪري سگهي ٿي.
اسڪيمن تي عملدرآمد Execution of Schemes	8. (1) هن آرڊيننس جي ٻين گنجائشن ۽ قاعدن موجب، اثارتي منظور ڪيل اسڪيم تي عملدرآمد ڪري سگهي ٿي ۽ اهڙا اپاءَ وٺي سگهي ٿي ۽ اهڙا اختيار استعمال ڪري سگهي ٿي جيڪي مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ ضروري هجن. (2) اثارتي، ڪميٽي جي منظوري سان اسڪيم جي تعمير ڪنهن شخص، شخصيتن جي باڊي، فرم يا ڪنهن ڪمپني کي اهڙين شرطن ۽ ضابطن تي سونپي سگهي ٿي جيئن ٻنهي اثارتي ۽ اهڙي شخص، شخصيتن جي باڊي، فرم يا ڪمپني وچ ۾ گڏيل طور تي طئي ٿئي.
عملدارن ۽ صلاحڪارن جي مقرر Appointment of Officers and Advisors	9. (1) اثارتي، ان جي ڪمن جي ڪارڊگي سڌارڻ لاءِ، اهڙا صلاحڪار ۽ عملدار ۽ ٻيو اسٽاف اهڙي پروفيشنل، ٽيڪنيڪل ۽ منسٽريل اهليت ۽ تجربي وارو مقرر ڪري سگهي ٿي ۽ اهڙين شرطن ۽ ضابطن تي جيئن واضح ڪيو ويو هجي. (2) اثارتي جي صلاحڪارن، عملدارن، ملازمن ۽ اسٽاف خلاف انتظامي ڪارروائي ڪئي ويندي ۽ اهڙي طريقي جيئن واضح ڪيو ويو هجي.
ملڪيت جي ليز	10. اثارتي، ڪميٽي جي اڳواٽ منظوري سان ان جي هٿ

ايڪسچينج وغيره Lease exchange etc of property	هيٺ ڪنهن ملڪيت جي ليز ڏئي، وڪرو ڪري، مٽا سٽا ڪري، پاڙي تي ڏئي سگهي ٿي.
فند Fund	11. (1) هتي هڪ فند هوندو جيڪو ”اٿارٽي فند“ جي نالي سان ڄاتو ويندو جيڪو اٿارٽي ۾ استعمال ٿيندو ۽ اٿارٽي طرفان هن آرڊيننس تحت استعمال ۾ آندو ويندو. (2) اٿارٽي فند مشتمل هوندو: (a) حڪومت طرفان مليل سبسڊي ۽ گرانٽس؛ (b) لوڪل باڊيز طرفان ڏنل گرانٽس؛ (c) اٿارٽي طرفان گڏ ڪيل يا حاصل ڪيل قرض؛ (d) اٿارٽي طرفان بازيابي لائق فيس، پاڙو يا ٻي ڪا رقم. (3) اٿارٽي جا اڪائونٽس اهڙيءَ ريت رکيا ۽ آڊٽ ڪيا ويندا جيئن واضح ڪيو ويو هجي.
حد دخلي Encroachment	12. (1) واضح ڪيل ايراضي ۾ حد دخلي ڪي سنڌ عوامي ملڪيت (حد دخلي هٽائڻ) ايڪٽ، 1975 تحت منهن ڏنو ويندو. (2) جيستائين ڪجهه ڪنهن ٻئي قانون يا معاهدي جي متضاد نه هجي، اٿارٽي ڪنهن به هنڌ يا عمارت تان رڪاوٽ يا نالي جو نشان هٽائي سگهي ٿي.
نالي جا نشان وغيره هٽائڻ Removal of hoardings neon signs etc	13. جيڪڏهن ڪو نالي جو نشان، رڪاوٽ يا تعمير، واضح ڪيل هنڌ تي لڳائي، هٽائي يا تعمير ڪئي وڃي ٿي جيڪا هن آرڊيننس جي گنجائشن جي تڪرار ۾ اچي ٿي يا اٿارٽي جي هدايتن جي ابتڙ آهي يا ٻي صورت ۾ ڄاڻايل علائقي جي ڪنهن حصي جي ماحولياتي خوبصورتي ۾ رنڊڪ آهي، اٿارٽي يا ان سلسلي ۾ ان طرفان بااختيار بڻايل ڪو شخص،

	لکت ۾ ان نالي جي نشان، رکاوٽ يا تعمير جي مالڪ، قبضو رکندڙ استعمال ڪندڙ يا جنهن جي هٿ هيٺ اها آهي، ان کي اها هٿائڻ يا تبديل ڪرڻ جو حڪم ڏئي سگهي ٿو ساڳئي کي هن آرڊيننس جي گنجائشن، اثارتي جي قاعدن ۽ هدايتن موجب آڻي سگهي ٿو.
رعایت Compensation	14. جتي اختياري مطمئن آهي ته ڪنهن شخص کي ڪو نالي جو نشان يا رکاوٽ هٿائڻ تي مالي نقصان ٿيو آهي ته، لاڳاپيل ماڻهو کي اهڙو موزون معاوضو ڏنو ويندو جيڪو اثارتي يا ان طرفان بااختيار بڻايل ڪو شخص طئي ڪندو.
تي گنجائشن اثر انداز ٿيڻ Over riding provisions	15. جيڪڏهن ڪجهه وقتي طور لاڳو ڪنهن قانون جي متضاد نه هجي، ڪراچي ڊولپمينٽ اثارتي، ڪراچي ميٽروپوليٽن ڪارپوريشن، زونل ميونسپل ڪميٽي ۽ ڪراچي ڊسٽرڪٽ ڪائونسل جا ٽائيل علائقي ۾ ڪو قدم نه کڻنديون، ان کي مليل ڪو ڪم نه ڪنديون، يا هن آرڊيننس تحت اثارتي ۾ مليل ڪو اختيار استعمال نه ڪنديون.
ڏوهه Offence	16. (1) جيڪو به هن آرڊيننس جي گنجائشن يا قاعدن جي پيڪڙي ڪندو ان کي قيد جي سزا ڏني ويندي، جيڪا ڇهه مهينن تائين وڌي سگهي ٿي يا ڏنڊ جيڪو پنج هزار رپين تائين وڌي سگهي ٿو يا ٻئي گڏ ۽ ڏنڊ نه پرڻ جي صورت ۾ قيد جي سزا وڌيڪ ٻن مهينن تائين وڌائي ويندي ۽ جيڪڏهن ڏوهه لڳاتار ڪيو وڃي ٿو ته وڌيڪ ڏنڊ جيڪو پهريون ڀيرو ڪرڻ واري تاريخ کان هر روز پنج سئو رپيا جي حساب سان هوندو. ان عرصي کان وٺي، جڏهن کان جوابدار ڏوهه ڪرڻ شروع ڪيو هجي. (2) هن آرڊيننس تحت ڪيل ڪنهن ڪم تي ڪا به عدالت

	کارروائي نه ڪندي جيستائين اٿارٽي طرفان بااختيار بڻايل ڪنهن شخص طرفان لکت ۾ شڪايت نه ڪئي وڃي.
ضمانت Indemnity	17. ڪو ڪيس يا قانوني کارروائي حڪومت يا اٿارٽي خلاف نه ٿيندي جيڪڏهن هن آرڊيننس تحت سٺي نيت سان ڪجهه ڪيو ويو هجي يا ڪجهه ڪرڻ جو ارادو ڪيو ويو هجي.
قاعدا جوڙڻ جا اختيار Powers to make rules	18. حڪومت هن آرڊيننس جي گنجائشن موجب مقصد حاصل ڪرڻ لاءِ قاعدا جوڙي سگهي ٿي. نوٽ:- آرڊيننس جو مذڪوره ترجمو عام ماڻهن جي واقفيت لاءِ آهي جيڪو ڪورٽ ۾ استعمال نٿو ڪري سگهجي.